

1 8. luokan valinnaisaineet

1.1 Teknologia (TN, ATK)

Miten voit itse valmistaa ilmassa leijuvan junan?

Osaatko opettaa robotin kamppailemaan muita robotteja vastaan?

Pystytkö suunnittelemaan ja rakentamaan älykkään varashälyttimen?

Saatko kaiverrettua tietokoneella piirtämäsi kuvan puulevylle?

Termi teknologia koostuu kreikankieleen pohjautuvista sanoista *techne* (taito) ja *logos* (tieto, ajattelu). Teknologiaan kuuluu siis sekä taitoa että ajattelua ja tietoa. Teknologian perusolemuksen kuuluvat kekseliäisyys, innovatiivisuus ja ongelmanratkaisu.

Tavoitteet

Teknologiaopetuksen tavoitteena on auttaa oppilaita näkemään teknologian merkitys arkielämässämme. Samalla pyritään kehittämään oppilaan luovuutta ja ongelman- ratkaisutaitoja ja sitä kautta antamaan valmiuksia selviytyä paremmin yhä teknistyvämmässä maailmassa.

Tavoitteena on, että oppilas

- ymmärtää automaatiotekniikan perusteita
- saa käsityksen siitä, miten teknologiaa voidaan hyödyntää arkielämässä
- osaa suunnitella laitteita ja soveltaa niitä käytäntöön
- saa työskentelystään myönteisiä kokemuksia ja kokee onnistumisen elämyksiä

Sisällöt

Tutustuminen automaatiojärjestelmiin, ohjelmointiharjoitukset, elektroniikkarakentelu, robotit ja niiden ohjaus, tietokoneohjatun jyrsimen käyttö, luovuus - ja ongelman- ratkaisuharjoitukset, tulevaisuuden keksinnöt (suprajohtavuus, vetyteknologia ym.)

Työtavat

Työskentely tapahtuu pareittain tai ryhmissä teknologiakeskuksessa, teknisen työn tiloissa ja atk-luokassa. Mahdollisuuksien mukaan tehdään vierailuja alan tutkimuslaitoksiin ja yrityksiin. Kurssin aikana tehdään yhteistyötä Teknologia Opetuksessa -keskuksen kanssa.

Arviointi

Arvioidaan oppilaan työn laatu ja ahkeruus sekä asenne opiskeluun. Lisäksi huomioidaan kyky työskennellä parina ja ryhmässä. Oppilaat saavat automaatiotekniikan ja tietotekniikan osuuksista erilliset numeroarvosanat.

Jos valitset teknologian, et voi valita tietotekniikkaa.

1.2 B2-saksa (SA)

Saksaa puhuu Euroopassa äidinkielenään n. 90 miljoonaa ihmistä. Saksan kielestä on hyötyä mm. matkailussa, kulttuuriharrastuksissa, jatko-opinnoissa ja tutkimustyössä, kansainvälisessä yhteistyössä sekä työmarkkinoilla. Suomen elinkeinoelämä on viestinyt tarvitsevansa aiempaa monipuolisempaa kielitaitoa tulevaisuudessa.

Tavoitteena on herättää oppilaan mielenkiinto saksan kieleen, kulttuuriin ja kielialueeseen sekä tähdentää kielen oppimisen tärkeyttä ja rohkaista elinikäiseen kielenoppimiseen. Saksaa valinnaisaineena opiskeltaessa korostuu aktiivinen työskentely tunneilla, erityisesti oikean ääntämisen ja pienimuotoisten keskustelujen harjoittelu sekä kielen perusrakenteiden opettelu suullisesti ja kirjallisesti. Keskeisellä sijalla on toimiminen jokapäiväisen elämän puhetilanteissa.

Arvioinnin perusteena on numeroarviointi, joka perustuu kokeisiin, tunti- ja portfolio työskentelyyn.

1.3 B2-espanja (ES)

Espanjaa puhuu äidinkielenään n. 400 miljoonaa ihmistä. Espanjan lisäksi kieltä puhutaan erityisesti Etelä- ja Keski-Amerikassa sekä Meksikossa. Myös Yhdysvalloissa on merkittävä espanjankielinen vähemmistö. Espanjan kielestä on hyötyä mm. matkailussa, kulttuuriharrastuksissa, jatko-opinnoissa ja tutkimustyössä, kansainvälisessä yhteistyössä sekä työmarkkinoilla. Suomen elinkeinoelämä on viestinyt tarvitsevansa aiempaa monipuolisempaa kielitaitoa tulevaisuudessa.

Tavoitteena on herättää oppilaan mielenkiinto espanjan kieleen, kulttuuriin ja kielialueeseen sekä tähdentää kielen oppimisen tärkeyttä ja rohkaista elinikäiseen kielenoppimiseen. Espanjaa valinnaisaineena opiskeltaessa korostuu aktiivinen työskentely tunneilla, erityisesti oikean ääntämisen ja pienimuotoisten keskustelujen harjoittelu sekä kielen perusrakenteiden opettelu suullisesti ja kirjallisesti. Keskeisellä sijalla on toimiminen jokapäiväisen elämän puhetilanteissa.

Arvioinnin perusteena on numeroarviointi, joka perustuu kokeisiin sekä tunti- ja portfolio työskentelyyn.

1.4 Tekninen työ (KS)

Tavoitteet

Valinnaisen teknisen työn tavoitteina on, että oppilas:

- kehittää monipuolisesti kädentaitoja
- oppii suunnittelemaan sekä piirtämään kuvat tuotteesta
- saa toteuttaa käsillä tekemistä valitsemallaan teknisentyön osa-alueella
- harjaantuu turvalliseen työskentelyyn

Sisältö

Syvennetään seitsemännellä luokalla opittuja taitoja. Syksyn aluksi toteutetaan kaikilla yhteinen työ, jonka jälkeen oppilaan oman mielenkiinnon mukaisia materiaaleja ja menetelmiä. Mahdollisesti toteutetaan joitain pienempiä yhteisiä projekteja jonkin teeman ympärille esimerkiksi joulu. Mielenkiinnon mukaan otetaan mukaan myös teknologiaa, esimerkiksi 3D piirtämistä ja tulostusta.

Työtavat

Työskentely tapahtuu pääosin yksin. Joitain projekteja voidaan tehdä pari- tai ryhmä työskentelynä. Harjaannutaan ja noudatetaan työturvallisuusmääräyksiä.

Arviointi

Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan aktiivinen ja omatoiminen työskentely sekä valmistuneiden tuotteiden laatu ja vastaavuus suunnitelmalle. Oppilaan käyttäytyminen ja työturvallisuuden noudattaminen vaikuttaa arvosanaan.

1.5 Tekstiilityö (KS)

Valinnaisen tekstiilityön opetuksen tavoitteena on harjoitella jo opittuja taitoja ja oppia uusia taitoja oppilaan oman valinnan mukaan. Monipuolisten käden taitojen lisäksi kehittyvät oppilaan suunnittelukyky ja ongelmanratkaisutaidot.

Sisältö

Keskeiset sisältöalueet ovat vaatetus ja pukeutuminen sekä asuminen ja sisustaminen. Syyslukukaudella ja keuhukaudella on tehtävä yksi arvosteltava työ, yhteensä kaksi, joista toinen on vaatepuksen ja toinen sisustuksen alaan kuuluva. Näistä tehdään lisäksi portfolio, joka sisältää suunnitelman, työskentelypäiväkirjan ja itsearvioinnin.

Vaatetuksessa tutustutaan yksinkertaiseen kaavoitukseen, saumurin käyttöön ja joustavien materiaalien käsitteilyyn (collegekangas, muu trikoo).

Sisustuksen työssä perehdytään käsin- ja konekirjontaan tai sisustustekstiilin tekoon neulomalla / virkkaamalla. Kahden arvioitavan työn lisäksi oppilas voi kiinnostuksensa mukaan tehdä muita töitä.

Arviointi

Numeroarviointi. Numeroon vaikuttavat tuntityöskentelyn aktiivisuus, oma-aloitteisuus, portfolio sekä kaksi pakollista työtä.

1.6 Musiikki (MU)

Haluatko oppia soittamaan tai laulamaan? Haluatko musisoida hyvässä porukassa? Kiinnostaako kenties esiintymiskokemuksen kartuttaminen koulun tilaisuuksissa?

Koulun valinnaismusiikki on tarkoitettu jokaiselle musiikista kiinnostuneelle lähtötasosta ja musikaalisuudesta riippumatta.

Tavoitteet

Rieskalähteen valinnaisen musiikin tavoitteena on antaa oppilaalle vahva musiikillinen tieto- sekä taitopohja ja luoda omaehtoinen kiinnostus musiikin harrastamiseen koulun ulkopuolellakin. Oppilaalle annetaan mahdollisuus onnistumisen elämyksiin ja musiikillisen ilon ja mielihyvän kokemiseen. Tavoitteena on rohkaista oppilasta omaan musiikilliseen ilmaisuun. Monipuolisella laulu- ja soitto-ohjelmiston sekä kuuntelun avulla oppilas oppii hyväksymään ja arvostamaan erilaisia musiikkikulttuureita.

Sisällöt

- Kitaran, basson, rumpujen, rytmisoitinten sekä kosketinsoitinten harjoittelua alkeista alkaen oppilaiden taidot huomioon ottaen
- Äänenkäyttöharjoituksia, lauluilmaisua
- Bändisoittoa ja yhteismusisointia monipuolista ohjelmistoa käyttäen
- Nuotinluvun alkeet musisoinnin avuksi
- Eri musiikin ilmiöihin ja lajeihin tutustumista mm. kuuntelun avulla
- Esiintymismahdollisuuksia koulun juhlissa ym. tilaisuuksissa

Arviointi

Kurssin numero koostuu tuntiaktiivisuudesta, innostuneisuudesta, mahdollisesta koenumerosta sekä kurssin aikana tapahtuneesta kehityksestä.

1.7 Kuvataide (KU)

Tavoitteet

Rieskalähteen valinnaisen kuvataiteen tavoitteena on, että oppilas

- vahvistaa omaa itseilmaisuaan ja sen kehittymistä
- oppilas saa onnistumisen elämyksiä omassa työskentelyssään
- kehittää luovaa ilmaisukykyä ja oppii pitkäjänteistä työskentelyä
- saa käsityksen taiteen prosessiluonteesta
- tutustuu uusiin tekniikoihin

Sisällöt

- tekniikoiden käytön harjoittelu ja niiden havainnointi omissa teoksissa
- muototajun kehittäminen ja 3d-muotoilu: massat, savet
- taiteen tuntemus: valituin osin taidehistoria
- kuvallisen analyysin teko
- tietokonegrafiikan, videon ja valokuvauksen perusteisiin tutustumista

Työtavat

- työtavat vaihtelevat tehtävien mukaan. Yksilö -, pari-, ryhmätyöskentely.

Arviointi

- numeroarviointi

1.8 Viestintä ja mediakasvatus (KU)

Tavoitteet

Viestintä- ja mediakasvatuksen tavoitteina on, että

- oppilas kehittyy medioiden kriittiseksi tarkastelijaksi ja tuottajaksi
- oppii soveltamaan digitaalisia mahdollisuuksia omissa projekteissaan
- oppilas tutustuu prosessiluonteiseen oppimiseen

Sisällöt

Tutustutaan digitaalisen sisällöntuotannon periaatteisiin: ääni, kuva, video. Tutkitaan erilaisia medioita viestinnän välineenä, toteutetaan haastattelu, dokumentti.

Työtavat

Ryhmätyö ja yksilöharjoitukset

Arviointi

Valmistunut lyhytelokuva arvioidaan numeroarviointina.

1.9 Kotitalous (KO)

Tavoitteet

Rieskalähteen koulun valinnaisen kotitalousopetuksen tavoitteena on laajentaa ja syventää saavutettuja tietoja ja taitoja. Opetuksen tavoitteena on herättää myönteisiä asenteita arjen hallintaa ja hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä kohtaan.

Sisällöt

Perhe ja yhdessä eläminen

- hyvät tavat, tapakulttuuri ja kodin juhlat
- yhdessä toimiminen ja toisten huomioon ottaminen
- tasa-arvo kodin töissä
-

Ravitseminen ja ruokakulttuuri

- ravitsemussuositukset ja terveellinen ruoka
- hygienia ja ruoka-aineiden turvallisuus
- perusruoanvalmistusmenetelmät
- aterioiden suunnittelu
- suomalainen ruokakulttuuri ennen ja nyt
- kansainväliset ruokakulttuurit
- erityisruokavaliot

Kuluttaja ja muuttuva yhteiskunta

- oman rahankäytön suunnittelua
- kuluttajan vastuu ja vaikutusmahdollisuudet
- tuotteiden ja palvelujen hankinta ja käyttö
- kulutuksen ympäristövaikutukset

Koti ja ympäristö

- asunnon ja tekstiilien hoito
- kotitalouden jätehuolto
- kotitalouskoneiden ja kodin laitteiden käyttöä

Arvioinnin periaatteet

Kotitaloudessa arvioidaan sekä työnvalmistusprosessia että valmista lopputulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan yhteistyötaidot, käytännön työtaidot sekä tiedonhankintataidot. Oppilaiden itsearviointia käytetään tukemaan oma-aloitteisuutta ja korostamaan itsenäisyyttä.

1.10 Liikunta (8. lk:n valinnaisaine tytöt/pojat) (LI)

Valinnaisliikunnan yleisenä tavoitteena on tarjota oppilaille mahdollisuus kokeilla eri lajeja ja vaikuttaa tuntien sisältöön. Tavoitteena on, että oppilas saa positiivisia kokemuksia liikunnan parissa ja tukea liikunnallisen elämäntavan ylläpitämiseen. Valinnaisliikunta sopii kaikille, jotka ovat kiinnostuneita liikunnasta. Kurssin valitseminen ei edellytä erityisiä taitoja. Pääasia on, että oppilaalla on oma halu kehittää omia taitojaan ja kuntoaan sekä kokeilla eri liikuntamuotoja.

Tavoitteet

Oppilas

- oppii uusien lajien perustaitoja
- on aktiivinen liikuntatunneilla
- pystyy toimimaan sekä yksin että ryhmässä
- osoittaa kiinnostusta harrastamansa lajin lisäksi kaikkiin koululiikuntalajeihin
- osaa suhtautua asiallisesti saamaansa palautteeseen
- ymmärtää liikunnan ja terveyden välisiä yhteyksiä

Sisällöt

- suunnitellaan yhteistyössä ryhmän kanssa
- tuttujen liikuntalajien syventämistä
- uusiin lajeihin tutustuminen
- tutustuminen Turun tarjoamiin liikuntamahdollisuuksiin; kunta, seurat, yksityiset
- jos lajiin tutustuminen on maksullista, oppilaalla on mahdollisuus valita maksuton
- kilpaurheilijalla mahdollisuus käyttää osa tunneista oman lajin valmennukseen

Työtavat

Työtavan valinta riippuu liikuntalajista. Opetusjärjestelyt vaihtelevat pari-, pienryhmä- ja opetusryhmätyöskentelyyn.

Arviointi noudattaa yleisiä perusopetuksen valtakunnallisia ohjeita.

1.11 Puheilmaisu (AI)

Kaipaatko puhtia puhumiseesi? Onko ilmaisun ilo kadoksissa? Lyövätkö polvet loukkua luokan edessä? Pää olisi täynnä hienoja ajatuksia, mielipiteissä piisaisi ja omaperäisyyttäkin olisi vaikka muille jakaa, mutta ongelma on, ettei kukaan muu huomaa sitä... Tule kannustavaan ja innostavaan ilmapiiriin oppimaan hauskojen harjoitusten avulla todellisia, tarpeellisia taitoja.

Tavoitteet

Puheilmaisun tavoitteena on:

- saada puhtia puheeseen ja iloa ilmaisuun
- oppia pitämään esiintymisjännitystä voimavarana ja hallitsemaan paniikin
- nauttia itsestään puhujana ja puhumistilanteista haasteina

Sisällöt

Puheilmaisussa opitaan rentoutumisen, oikean hengittämisen ja äänenkäytön perusteet. Pantomiimia ja improvisointia harjoitteleamalla vahvistat keskittymiskykyäsi ja luottamusta omaan kykyihisi. Tunneilla tehdään erilaisia puheharjoituksia kuvauksista ja esittelyistä selostuksiin, haastatteluista ja väittelyistä puheisiin. Ryhmän halukkuuden mukaan voidaan tutustua myös näyttämötyöhön ja näytelmän rakentamiseen.

Työtavat

Puheilmaisussa mennään aina parin kautta ryhmään rohkeutta keräten. Tehtävät suoritetaan parin kanssa, erikoisissa ryhmissä ja myös yksilöteinä.

Arviointi

Puheilmaisun arviointi koostuu seuraavista osa-alueista:

- asenne
- sosiaaliset taidot
- oman persoonan hyödyntäminen
- puheilmaisulliset taidot

1.12 Sotahistoria (HI)

Tavoitteet

Rieskalähteen koulun SOTAHISTORIAN opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- Saa valmiuksia arvioida ihmisen toiminnan eettisyyttä ja pohtimaan sodan oikeutusta.
- Saa tietoja sodankäynnin keskeisistä taktisista muutoksista.
- Oppii näkemään teknologian merkityksen sodankäynnissä.
- Oppii suhtautumaan kriittisesti sotahistoriallisiin lähteisiin. Ymmärtää, että lähteet voivat poiketa runsaasti toisistaan, koska sodan osapuolien kertomukset samasta asiasta saattavat poiketa paljon.

Sisällöt

- ”Verellä ja raudalla”, perehdytään suomen- ja maailmanhistorian keskeisiin sotiin ja konflikteihin.
- ”Spartan Helena, kavala Mata Hari, urhea Lotta”, nainen sodassa.
- ”Lapsisotilaat ja sotalapset” lapset ja nuoret sodassa.
- ”Kivikirveestä atomipommiin”, aseteknologian kehitys.
- ”Manöövereistä salamasotaan”, sotataktiikan muutokset.

Työtavat

Työmenetelminä ovat opetuskeskustelu ja sitä täydennetään pari- ja ryhmätöillä sekä itsenäisellä työskentelyllä. Oppiaineessa hyödynnetään paljon kuva- ja elokuvamateriaalia.

Arviointi

Oppiaineen arviointi perustuu tuntiaktiivisuuteen, kokeeseen, ryhmä- ja muissa vastaavissa töissä osoitettuun ahkeruuteen ja tuloksellisuuteen. Kurssin aikana tehdään omavalintaisesta sodasta, taistelusta, aseesta tai aselajista esitelmä. Esitelmä voidaan toteuttaa seinälehtenä, PowerPoint-esitelmänä tai kirjallisena tuotoksena. Erilaisen havaintovälineiden (kuvat, kirjallisuusotteet, videopätkät) käyttö on sallittua ja jopa suotavaa. Myös oppiaineeseen liittyvä harrastuneisuus vaikuttaa oppilaan arviointiin.

Esimerkkejä aiheista

- ☒ Troijan sota, Marathonin ja Thermopylain taistelut
- ☒ Rooma
- ☒ Nuijasota
- ☒ 30-vuotinen sota
- ☒ USA:n sisällissota, Napoleonin sodat
- ☒ Suomen sisällissota
- ☒ Espanjan sisällissota
- ☒ I maailmansodan taisteluja (esim. Verdun)
- ☒ Aseteknologia, aselajit

1.13 Kaupalliset aineet (YH)

Tavoitteet

Rieskalähteen koulun kaupallisten aineiden opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- Saa tiedollisia ja taidollisia valmiuksia selviytyä itsenäisesti arkipäivän taloudellisissa tilanteissa
- Kasvaa vastuuseen erityisesti omista taloudellisista ratkaisuista esim. järkevät ostoratkaisut ja omien raha-asioiden suunnittelu.
- Oppii järkeväksi kuluttajaksi, joka ottaa huomioon omien etujen lisäksi myös yhteiskunnalliset, kansainväliset ja ympäristönäkökohdat.
- Oppii perusvalmiudet työpaikanhausta.
- Oppii seuraamaan taloudellisia tapahtumia ja muutoksia.

Sisällöt

- Jotta jotain jäisi sukankin varteen! Omien raha-asioiden hoito ja pankki: säästäminen, maksutavat, talousarvio ja sijoittaminen. Pörssisijoittamista harjoitellaan oman mielikuvitusinvestiition avulla ja osakkeiden hintakehitystä seurataan sanomalehdissä ja internetissä.
- Kun Kusti polkee niin posti kulkee! Posti ja sen palvelut.
- Haloo! Puhelin- ja nettietiketä, miten voin säästää puhelinkuluissa ja tietoliikenneyhteydet.
- Kova duuni on rahaa! Työpaikan hakeminen.
- Ostaako kioskista vai marketista? Kotimaankauppa.
- Asiakas on aina oikeassa! Kuluttaja-asiat.
- Aina sattuu! Vakuutukset.
- Talousuutiset ymmärrettäväksi! Ajankohtaisten taloudellis-yhteiskunnallisten asioiden seuraaminen.

Työtavat

Oppiaineen sisältöjä pyritään käsittelemään mahdollisimman käytännönläheisesti. Työmenetelminä ovat opetuskeskustelu ja sitä täydennetään pari- ja ryhmätöillä sekä itsenäisellä työskentelyllä. Oppiaineessa hyödynnetään tiedotusvälineitä ja tehdään mahdollisimman paljon opintokäyntejä.

Arviointi

Oppiaineen arviointi perustuu tuntiaktiivisuuteen, kokeeseen, ryhmä- ja muissa vastaavissa töissä osoitettuun ahkeruuteen ja tuloksellisuuteen, lisäksi opintokäynneillä osoitettu kiinnostus ja aktiivisuus vaikuttavat myönteisesti arvosanaan. Myös oppiaineeseen liittyvä harrastuneisuus vaikuttaa oppilaan arviointiin. Tarvittaessa koe voidaan korvata muulla näytöllä.

1.14 Kiehtova eläinmaailma (BI)

Tavoitteet:

Tavoitteena on lisätä tietoa erilaisten eläinten erityispiirteistä ja niiden elinympäristöistä.

Sisältö:

- Eri mantereitten eläimiä alkeellisimmista kehittyneimpiin
- Eläinten elinympäristöt
- Evoluution perusteet
- Eläinten käyttäytyminen

Työtavat:

Materiaalina käytetään eläinkirjoja, videoita, aikakauslehtiä ja internetin kautta saatavaa tietoa. Käytetään erilaisia työtapoja, mm. ryhmätyöt, pienimuotoiset omat tutkimukset, lähiluonnon tarkkailu

Arviointi:

Numeroarviointi, säännöllinen läsnäolo, aktiivinen tuntityöskentely.

1.15 Tietotekniikka (ATK)

Tavoitteet

Rieskalähteen koulun tietotekniikan valinnaisaineen opetuksen tavoitteena on, että

- oppilas omaksuu tietokonelaitteistoon ja –ohjelmistoon liittyvät peruskäsitteet
- saa realistisen kuvan tietotekniikan hyödyntämismahdollisuuksista
- oppii yleisempien sovellusohjelmien käytön
- saa kuvan tietotekniikassa tavanomaisesti esiintyvistä ongelmista ja omaksuu taidon selviytyä niistä
- ymmärtää tietoturvaan liittyvät riskit ja tuntee vastuunsa tietoturvaan liittyvissä asioissa
- saa työskentelystään myönteisiä kokemuksia ja kokee onnistumisen elämyksiä

Sisältö

Oppilaiden kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan voidaan jokin kurssilla käsiteltävänä oleva aihe ottaa joko hieman laajemmin tai suppeammin.

- Laitteiston esittely
- Käyttöjärjestelmät
- Tietosuoja
- Työkaluohjelmat
- Digitaalinen kuvankäsittely
- Ohjelmointi
- Animaatio
- WWW-sivut
- Esitysohjelmat
- Tietoverkot

Arviointi

Tietotekniikan arvioinnin keskeisiä kohteita ovat töiden ja työskentelyn arviointi. Oppilaat arvioivat paitsi omia, myös ryhmän muiden oppilaiden tuloksia ja työskentelyä. Myös asenne oppiainetta kohtaan sekä kyky toimia ryhmässä huomioidaan. Joissakin aihepiireissä voidaan järjestää kirjallisia kokeita. Arvioinnissa käytetään numeroarviointia.

Jos valitset tietotekniikan, et voi valita teknologiaa.